

Type: EM-05.16

THREAD-TABLE TYPE MOEDE

MOEDE-FÉLE FONALTÁBLA

Type: EM-05.16

A vizsgáló eljárás elméleti alapjai

A fonaltáblával végzett vizsgálat a **munkapróbák** sorába tartozik. Munkapróbának nevezzük azokat a tervszerűen előkészített munkamód-vizsgálatokat, amelyekben egy meghatározott munkacél (feladat) kitűzése és a rendelkezésre álló eszközök megjelölése után a feladat megoldása a vizsgálandó személy elgondolása és egyéni kivitelezésmódja szerint történik.

A Moede-féle fonaltábla tájékoztatást ad a **kézmozgás ügyességéről**, ezen belül a **kar, csukló és ujjmozgásokról**, a **munkamódról**, a **munkatempóról**, a **gyakorlékonyságról**, a **megfigyelőképességről** és a munka **gondosságáról**, **precizitásáról**. A kézmozgás ügyessége az akaratlagos mozgás kivitelezésétől függ. Az akaratlagos mozgásindítás és lefuttatás a piramis pálya funkciója, amely funkció ráépül az extrapiramidális pálya automatizált mozgást biztosító működésére.

A két pályarendszer legfelsőbb integrátora az agykéreg motoros területei, de a motoros areák működését a szubkortikális struktúrák is befolyásolják. A feladat végrehajtásának különböző szintű eredményei és módozatai jó segítséget adnak ahhoz, hogy a vizsgált személy lényeges alapképességeit viszonylag biztonságos módon körül lehessen határolni. Így a Moede-féle fonaltábla mint **alkalmasság-vizsgálati eszköz** a mindennapi rutin vizsgálatok egyik **fontos** eleme.

A vizsgálóeszköz alkalmazásának köre

Minden olyan alkalmasság-vizsgálatnak fontos eszköze lehet, amely a motoros teljesítmény, illetve a figyelem, **munkatempó**, **munkamód** vizsgálatát célozza. Az alkalmasság-vizsgálatok során **szűrő**, általános tájékoztató és **szelektáló** céllal végezhető el ez a **munkapróba**, de speciális jellegű vizsgálatként is alkalmazható.

A vizsgálati személy feladata, hogy a **sötét zsinórt** előbb letekerje, majd a **világos zsinórnak** megfelelően feltekerje a csapokra. A vizsgálat a letekeréstől az utolsó csapra történő feltekerés időtartamáig tart. A vizsgálatvezető stopperórával méri külön a **le-**, és külön a **feltekerési időt**. Közben a vizsgálatvezető a későbbiekben megadott szempontok szerint feljegyzi a feladat végrehajtásának módját (pl. csak egy kézzel dolgozik a v.sz., vagy a másik kézzel is).

Az esetleges hibázás felismerésén túl nagyon fontos megfigyelési szempont maga a hibakeresés módja (alapos; felületes; végigkíséri a zsinór útját, csak részeket ragad ki). A vizsgálatvezető külön felírja a tényleges és az észrevett hibák számát. A megjegyzés rovatba a legjellemzőbb tulajdonságok (a feladat megértésének gyorsasága, munkamód) kerülnek.

Legfontosabb megfigyelési szempontok:

A következő öt szemponthoz ötfokú skálát célszerű illeszteni, ezzel ugyanis jól differenciálhatók a munkamód különböző aspektusai.

- Munkatempó
- Munkaritmus
- A mozdulatok határozottsága
- Mozdulatok célszerűsége
- Kézügyesség

A következő pontokban jelzett szempontok szöveges megfogalmazásban kerülnek a vizsgálati adatlapra aszerint, hogy mennyire figyelhetők meg a vizsgálati személynél.

- Begyakorlás
- Fáradékonyság
- Lelkiismeretesség, precízesség
- Másik kéz használata

A vizsgált személy idő- és hibaadatait az előzetesen elkészített **standardhoz** hasonlítjuk. Ebből azt tudhatjuk meg, hogy az átlaghoz viszonyítva **milyen gyorsan**, illetve **mennyi hibával** dolgozik a vizsgált személy. Természetesen az **alkalmasság** alkalmatlanság határokat a standard táblázatban aszerint kell megállapítani, hogy az adott **munkakör** milyen igényt támaszt a vizsgált képességekkel szemben.

A „megfigyelési szempontok” értékeiből azt ismerhetjük meg, hogy a vizsgált személy gyors, vagy lassú munkatempója milyen kézügyességgel párosul, milyen határozottságú, illetve célszerűségű mozdulatok jellemzik a feladatmegoldást. A Moede-féle fonaltábla vizsgálati eredményeit érdemes összevetni a v.sz. más vizsgálatokból nyert adataival: a kézbiztonságról, a szorongásról, a figyelmi koncentrációról kapott értékekkel.

Néhány fontosabb felhasználási terület:

- előzetes alkalmasság vizsgálatok
- időszakos alkalmasság vizsgálatok
- közlekedés pszichológiai vizsgálatok
- pályaválasztási tanácsadás
- rehabilitáció